

Diabetescentrum voor volwassenen

In de behandeling van diabetes mellitus speelt u als patiënt een centrale rol. Immers, u draagt dag in dag uit zorg voor de regulatie van uw diabetes. Van belang is dan ook dat u hiermee zo goed en zelfstandig mogelijk leert omgaan. Dat betekent overigens niet dat u er alleen voor staat.

Verschillende deskundigen in het diabetesteam kunnen een bijdrage leveren aan uw zelfzorg en aan het bereiken van goede behandelresultaten. Onder zelfzorg wordt verstaan: zelf keuzes maken ten aanzien van uw diabetes, zorgdragen voor een verstandige leefwijze met gezonde voeding, voldoende beweging en een bij de lichaamslengte passend gewicht en door zelfcontrole en zelfregulatie inspelen op afwijkende bloedglucosewaarden.

Rol huisarts

Het is belangrijk dat uw huisarts op de hoogte is van uw diabetes-instelling. Uw internist geeft de uitslagen van onderzoeken en eventuele veranderingen in de behandeling schriftelijk door aan uw huisarts.

Het diabetesteam

Het vaste diabetesteam bestaat uit een internist, een diabetesverpleegkundige, een diëtist en een oogarts. Soms is het nodig een medisch psycholoog, een podotherapeut (voetdeskundige), een neuroloog (zenuwspecialist), een nefroloog (nierspecialist) of een gynaecoloog (vrouwenarts) bij de behandeling te betrekken. Zij onderhouden nauw contact met het diabetesteam.

Internist

Tijdens uw eerste polikliniekbezoek heeft u een gesprek met de internist van de afdeling interne geneeskunde (receptie M). De internist:

- verricht, meestal met een arts-assistent een uitgebreid lichamelijk onderzoek. Vervolgens wordt een afspraak gemaakt voor bloed- en urineonderzoek;
- bespreekt met u de onderzoeksresultaten en bepaalt samen met u de verdere behandeling;
- let vooral op de specifieke medische aspecten van de diabetes, zoals bij voorbeeld een bloedglucosespiegel; een HbA1c. Dit is een maat die de gemiddelde bloedglucose waarde over 6-8 weken weergeeft;
- vraagt naar het aantal doorgemaakte hypoglycaemieën (te laag bloedsuikergehalte) en eventuele schommelingen in de bloedglucosewaarden;
- verwijst door naar de diabetesverpleegkundige en eventueel andere deskundigen.

Diabetesverpleegkundige

Een diabetesverpleegkundige heeft zich gespecialiseerd in de zorg voor patiënten met diabetes. Deze verpleegkundige:

- voert gesprekken met u en, als u dat wil, met uw partner en/of naasten;
- helpt u bij het opdoen van kennis en vaardigheden, waarmee u uw diabetes in uw eigen specifieke levenssituatie kunt inpassen;
- begeleidt u, samen met uw behandelend arts en diëtiste, intensief voor meer complexere zorg zoals insulinepomptherapie en CGM (continue glucose monitoring);
- nodigt u eenmaal per jaar uit voor een jaarcontrole. De informatie die u daar voor nodig heeft krijgt u bij het maken van deze afspraak.

Diëtist

De diëtist geeft advies en ondersteuning op het gebied van voeding.

Uw voeding en medicatie worden zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. De diëtist geeft individuele voedingsrichtlijnen. Hiervoor zijn meestal meerdere gesprekken nodig. De eerste gesprekken richten zich op de basisvoeding. In latere gesprekken komen specifieke situaties (die voor u persoonlijk van belang zijn), zoals uit eten gaan, sporten, werken, reizen aan de orde. Indien u start met insulinepomptherapie is bezoek aan de diëtist onderdeel hiervan.

Nieuwe patiënten worden door de internist doorverwezen naar de diabetesdiëtist. Hierna verlegt u met de diëtist over vervolgsafspraken.

Als u al onder behandeling bent, kunt u indien noodzakelijk op eigen verzoek of op verzoek van de arts/diabetesverpleegkundige een afspraak maken met de diëtist.

Medisch psycholoog

Diabetes is een belastende ziekte, met verregaande gevolgen voor uw dagelijks leven. Bij problemen samenhangend met uw diabetes, kunt u een beroep doen op de medisch psycholoog. De arts en/of diabetesverpleegkundige stellen, als daar aanleiding voor is, de mogelijkheid van gesprekken met de medisch psycholoog bij u aan de orde. Aanleidingen voor een verwijzing kunnen bijvoorbeeld zijn: depressieve klachten, angst voor hypoglykemie, eetstoornissen en relatieproblemen die samenhangen met de diabetes.

De begeleiding van de medisch psycholoog bestaat uit individuele gesprekken, eventueel in het bijzijn van uw partner/naaste.

De begeleiding van de medisch psycholoog is in de regel kortdurend.

Zo nodig wordt in samenspraak met u een verwijzing naar een organisatie buiten het ziekenhuis in gang gezet. In geval van aandacht of geheugenproblemen kan de medisch psycholoog neuro-psychologisch onderzoek uitvoeren en u adviseren hoe u met de vastgestelde problemen om kunt gaan.

Oogarts

Als gevolg van diabetes kunnen verschillende afwijkingen ontstaan, zoals afwijkingen aan het netvlies (retinopathie) en lens (cataract of refractieafwijkingen), groene staar (glaucoom), droge ogen, dubbelzien en infecties. Omdat deze afwijkingen goed te behandelen zijn, is het belangrijk dat de ogen regelmatig gecontroleerd worden.

Indien er tekenen zijn van netvliesafwijkingen of andere risicofactoren zoals hoge bloeddruk, hoog cholesterolgehalte in het bloed, roken, zwangerschap of overgewicht, of indien u een insulinepomp heeft, wordt u doorverwezen naar de oogarts (in uw regio).

Neuroloog

Bij langdurig bestaande diabetes kan het functioneren van de zenuwen verstoord raken (neuropathie). Verschijnselen hiervan kunnen zijn: gevoelloosheid of juist een overmatige gevoeligheid, prikkelingen en pijn in benen of armen. De neuroloog onderzoekt de werking van de zenuwen en geeft advies over de behandeling.

Nefroloog

De nefroloog is een internist die is gespecialiseerd in nieraandoeningen. Bij verminderde werking van de nieren als gevolg van diabetes kan het raadzaam zijn een nefroloog bij de behandeling te betrekken. Uw behandelend internist verwijst u eventueel door naar de nefroloog. Die onderzoekt u en geeft adviezen over de behandeling.

Gynaecoloog

Wanneer u, als vrouw met diabetes, zwanger bent, komt u onder behandeling van een gynaecoloog die gespecialiseerd is op het gebied van diabetes. U kunt de gynaecoloog ook consulteren als u vragen heeft over erfelijkheid of de instelling van uw bloedglucose vóór de zwangerschap. Bespreek dit met uw internist! Het team verloskunde/diabeteszorg werkt nauw samen in gecombineerde afspraken.

Doktersassistent

De doktersassistent voert in het diabetesteam een aantal taken uit.

Haar taken zijn:

- het aannemen van de spoedpieper;
- maken van een fundusfoto;
- plaatsen van diagnostische sensor en geven van instructies;
- uitvoeren van deel van 'de jaarcontrole';
- wegen, metercontrole en invullen van vragenlijsten;
- invullen en versturen van douane- en machtigingsformulieren;
- instructies geven aan vrouwen met zwangerschapsdiabetes.

Second opinion

Als er specifieke problemen zijn in de diabetesbehandeling in een ander ziekenhuis, is het mogelijk om, als second opinion, voor een tijdelijke behandeling naar het Diabetescentrum locatie VUmc te komen.

Dit gebeurt altijd in overleg met de behandelaar van het verwijzend ziekenhuis en in principe voor een periode van maximaal een jaar.

Klachten

Wij doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis/polikliniek zo prettig mogelijk te laten verlopen. Mocht het onverhoopt voorkomen dat u niet geheel tevreden bent over uw verblijf/behandeling, dan kunt u dit het beste direct bespreken met de betrokken personen. Ook kunt u dit bespreken met het hoofd van de afdeling.

Komt u er na dit overleg niet uit, dan kunt u advies vragen bij Patiëntenservice Zorgsupport. Dit vindt u in de polikliniek van locatie VUmc, op de begane grond. Patiëntenservice Zorgsupport is geopend van maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 12.00 en van 13.00 tot 16.30 uur.

T (020) 444 0700

E PAZO-locVUMC@amsterdamumc.nl

Afspraken

U kunt een afspraak maken met de internist, diabetesverpleegkundige en/of diëtist via het secretariaat van de afdeling inwendige geneeskunde en endocrinologie, receptie M. Houd altijd uw patiëntnummer van Amsterdam UMC bij de hand.

T (020) 444 1120

Overige telefoonnummers

Diabetesverpleegkundigen

T (020) 444 1120

Geen spoed?

U kunt alle vragen die geen spoed hebben stellen via 'Mijn Dossier': [Mijn Dossier - Inlogpagina \(amsterdamumc.nl\)](https://amsterdamumc.nl). Kiest u in 'Mijn Dossier' voor de optie "Vraag het uw behandelteam".

Overleg tijdens kantooruren

belt u met : (020) 444 1120

Er volgt een keuzemenu. Kiest u voor de optie Diabetes- en endocrinologie.

U kunt een terugbel afspraak maken. Dit kan ook op een andere dag zijn. De doktersassistente belt u in de middag terug op een afgesproken datum en tijdstip. De doktersassistente inventariseert uw hulpvraag en neemt zo nodig actie hier op.

Spoed

In dringende gevallen toetst u 1. U krijgt de doktersassistente aan de telefoon die u doorverbindt met de diabetesverpleegkundige.

Onder spoed verstaan wij:

- misselijkheid en braken (bij diabetes type 1);
- aanhoudende hoge bloedglucosewaarden/ hyperglykemieën die na toediening van kortwerkende insuline niet zakken (Diabetes type 1 en 2);
- aanhoudende lage bloedglucosewaarden/hypoglykemieën < 4.

's Avonds, 's nachts of in het weekend kunt u voor een noodgeval bellen met:

T (020) 444 4444 (vraagt u naar de dienstdoende internist)

Kijk ook op onze website

Het diabetescentrum heeft een eigen website. Hier kunt u informatie vinden over:

- wat diabetes mellitus is (per onderwerp);
- de jaarlijkse voorlichtingsavond voor patiënten;
- wetenschappelijke onderzoeken;
- het diabetesteam locatie VUmc;
- patiëntencursussen die betrekking hebben op diabetes;
- actuele nieuwsberichten.

<https://www.amsterdamumc.nl/nl/diabetes/home.htm>